

Άρνισσα, ο τόπος μας

Γεια σας αγαπητοί μας φίλοι και φίλες,

Είμαστε οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Άρνισσας και μέσα από το γράμμα μας θα θέλαμε να σας κάνουμε γνωστό τον τόπο μας.

Η Άρνισσα είναι ένα πανέμορφο χωριό με 1500 κατοίκους περίπου και βρίσκεται στην Περιφερειακή Ενότητα Πέλλας, στην Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας, στις βορειοανατολικές όχθες της λίμνης Βεγορίτιδας και στους πρόποδες του όρους Βόρα(Καϊμακτσαλάν). Το υψόμετρο της είναι 560 μέτρα. Απέχει 110 χλμ. από τη Θεσσαλονίκη και 22 χλμ. από την Έδεσσα, που είναι η έδρα του Δήμου. Γύρω από την Άρνισσα σε κοντινή απόσταση βρίσκονται μικρότερα χωριά: ο Παλιός και ο Νέος Άγιος Αθανάσιος, τα Ξανθόγεια, η Δροσιά, η Περαία, η Παναγίτσα, το Άνω και Κάτω Γραμματικό και η Ζέρβη, τα οποία αποτελούσαν τον πρώην Δήμο Βεγορίτιδας μέχρι το 2010.

Η Άρνισσα είναι ένας από τους αρχαιότερους οικισμούς της περιοχής. Το όνομα Άρνισσα είναι προϊστορικό και προέρχεται από την πόλη Άρνη. Μέχρι τις αρχές του 20ου αιώνα λεγόταν Όστροβο (από τον 10ο αιώνα μ.Χ.), που σημαίνει νησί, από το νησάκι που υπήρχε στην μέση της λίμνης που λέγεται Βεγορίτιδα. Το όνομά της άλλαξε από Όστροβο σε Άρνισσα το 1926.

Έξω από το χωριό σε ένα ύψωμα μέσα στον κάμπο και κοντά στην λίμνη βλέπεις να υψώνεται ο μιναρές ενός τζαμιού, που έχει απομείνει από την εποχή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Κτίστηκε από τους Οθωμανούς Τούρκους προς το τέλος του 14^{ου} αιώνα. Μέσα στην Άρνισσα υπήρχαν άλλα δύο τζαμιά. Μετά από 524 χρόνια σκλαβιάς στους Τούρκους η περιοχή απελευθερώθηκε την 5η Νοεμβρίου του 1912, μετά την Μάχη του Οστρόβου.

Λίγα χιλιόμετρα μακριά από την Άρνισσα περνούσε η Εγνατία οδός και έχουν βρεθεί διάφορα αρχαιολογικά ευρήματα.

Η Άρνισσα είναι ένα πραγματικό στολίδι, γιατί συνδυάζει τα καταγάλανα νερά της λίμνης Βεγορίτιδας η οποία είναι η τρίτη σε έκταση

και η πρώτη σε βάθος στην Ελλάδα, με το χιονισμένο βουνό του Βόρα(Καϊμακτσαλάν), που έχει τις ψηλότερες φυσικές πίστες στην Ελλάδα.

Στην λίμνη μας μπορείς να ψαρέψεις, να κάνεις βαρκάδα, κανό, σέρφινγκ, περίπατο στις όχθες της και αν γνωρίζεις καλό κολύμπι να κολυμπήσεις. Επίσης, υπάρχουν πολλά είδη πουλιών που φιλοξενούνται σ' αυτήν. Στο βουνό μπορείς να κάνεις σκι, σνόουμπορντ και να θαυμάσεις την απίστευτη θέα.

Το χωριό μας διαθέτει Κέντρο Υγείας, Ταχυδρομείο, Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών, Υπηρεσίες του Δήμου, Δημοτικό Σχολείο, Γυμνάσιο και Λύκειο, Φαρμακείο, πολλά γήπεδα όλων των αθλημάτων, Αιματολογικό Εργαστήριο, τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Άρνισσας με το πρατήριο του, τον Γυναικείο Συνεταιρισμό παραδοσιακών προϊόντων, αρκετές εκκλησίες και ξωκλήσια και μια πολύ καλά οργανωμένη αγορά από πολλά μαγαζιά όλων των ειδών.

Το δημοτικό σχολείο μας είναι εξαθέσιο και έχει περίπου 100 μαθητές και 15 εκπαιδευτικούς. Είναι φτιαγμένο από πέτρα και φτιάχτηκε στις αρχές του 1950 ψηλά στο χωριό. Έχει 6 τάξεις, μια μεγάλη βιβλιοθήκη με εργαστήριο πληροφορικής, αίθουσα εικαστικών και τραπεζαρία.

Διαθέτει μια πολύ μεγάλη αυλή, η οποία έχει αποτυπωμένο το γήπεδο του φόρσκουερ που είναι ένα παιχνίδι που παίζουν όλα τα παιδιά. Κάθε τάξη έχει το δικό της φόρσκουερ. Θα σας εξηγήσουμε σύντομα πως παίζεται για να το γνωρίσετε.

Στο πάτωμα είναι ζωγραφισμένα 4 κουτάκια που το κάθε ένα έχει από ένα γράμμα: α, β, γ και δ. Τέσσερα παιδιά είναι μέσα στα κουτάκια και τα άλλα σχηματίζουν έξω από τα κουτάκια μια σειρά. Για το παιχνίδι χρειαζόμαστε μία μπάλα. Πάντα ξεκινάει το παιχνίδι το παιδί που είναι στο α, πρώτα πρέπει να σκάσει την μπάλα και να την χτυπήσει με το χέρι του στο κουτί της επιλογής του, το παιδί που του έρχεται η μπάλα πρέπει να κάνει το ίδιο και ούτω καθεξής. Για να χάσεις πρέπει κάποιος να χτυπήσει την μπάλα ή να βγει έξω ή να χτυπήσει την μπάλα και να ακουμπήσει την διαχωριστική γραμμή των κουτιών. Τότε θα πάει στο τέλος της σειράς αν το κουτί αυτού που έχασε ήταν π.χ. το β η σειρά θα μετακινηθεί ένα κουτί παραπάνω ενώ αν αυτός που έχασε ήταν στο δ ο πρώτος της σειράς παίρνει το κουτί του.

Επίσης η αυλή έχει κουτσό, ένα γήπεδο μπάσκετ και βρύσες. Φέτος το σχολείο μας έχει δασκάλους όλων των ειδικοτήτων εκτός από δάσκαλο εικαστικών. Το σχολείο μας εκδίδει μια εφημερίδα (τέσσερα τεύχη το χρόνο) που επιμελείται η συντακτική ομάδα των μαθητών με τίτλο: «Τα «Ανήσυχα Μολύβια» (θα σας στείλουμε μερικές). Το σχολείο μας παίρνει μέρος σε πολλούς διαγωνισμούς, εκπαιδευτικά προγράμματα και εκδηλώσεις.

Οι κάτοικοι του χωριού είναι κυρίως αγρότες και καλλιεργούν μήλα, κεράσια και ροδάκινα. Ο καταπράσινος κάμπος που απλώνεται στο οροπέδιο του Βόρα είναι εύφορος. Επίσης ο νομός Πέλλας είναι πρώτος σε καλλιέργεια ροδακίνων στην Ελλάδα με συνολική παραγωγή 77.000 τόνων τον χρόνο. Υπάρχουν και ορισμένοι που ασχολούνται με την κτηνοτροφία.

Στην άκρη του χωριού είναι ο Ιερός Ναός της Κοίμησης της Θεοτόκου που είναι 300 χρόνων περίπου και εκεί βρίσκεται το κοιμητήριο της Άρνισσας.

Στο χωριό μας έχουμε πολλά έθιμα. Την ημέρα των Θεοφανίων, αναβιώνει το έθιμο «Τζαμαλάρια» που έχει τις ρίζες του στην αρχαιότητα, για να έχει το χωριό υγεία και καλές σοδειές. Ένα αγόρι ντύνεται νύφη με παραδοσιακή τοπική φορεσιά, άλλα δυο της ίδιας ηλικίας ντύνονται αδέρφια της νύφης (πουμπράτιμοι) που την κρατάνε και άλλο ένα ντύνεται μπουμπάρι (άσχημος, καμπούρης και μαυρισμένος) και με συνοδεία παραδοσιακής ορχήστρας γυρίζουνε όλο το χωριό. Σε συγκεκριμένες πλατείες του χωριού αναπαριστάται το εξής δράμενο: το μπουμπάρι ορμάει για να αρπάξει την νύφη, αλλά τα αδέρφια τον ρίχνουν στο έδαφος σκοτωμένο και μοιράζουν τα μέρη του σώματος του σε διάφορους επαγγελματίες του χωριού για να τα χρησιμοποιήσουν π.χ. Τα πόδια τα χαρίζουν στους ψαράδες για κουπιά. Μετά το μπουμπάρι ανασταίνεται και χορεύοντας όλοι μαζί λένε ένα σύνθημα που λέει: "μαύρη προβατίνα, άσπρο γάλα μπρους μπρους". Το δράμενο το αφηγείται ένα άλλο αγόρι(παινευτής) και συμβολίζει την μάχη του καλού με το κακό καθώς και ότι στο τέλος το κακό εξιλεώνεται με την προσφορά.

Μεγάλο πανηγύρι για τον εορτασμό της Παναγίας διαδραματίζεται στις 13,14 και 15 Αυγούστου και την παραμονή της γιορτής της Αγίας Βαρβάρας ανάβουμε φωτιές και κάνουμε τηγανίτες (πιτουλίτσες), όπως επίσης και την παραμονή της Πρωτοχρονιάς.

Κάποια αξιοθέατα της γύρω περιοχής για να επισκεφτείτε είναι:

- Ο παραδοσιακός οικισμός του Άγιου Αθανασίου που βρίσκεται σε μικρή απόσταση(10χμ.) και σε υψόμετρο 1200 μ. με όμορφη πετρόκτιστη αρχιτεκτονική. Αποτελεί σπουδαίο χειμερινό προορισμό, γιατί βρίσκεται λίγα χιλιόμετρα από το χιονοδρομικό κέντρο Βόρας.
- Η Αερολέσχη Έδεσσας(7χμ.) για αποδράσεις με ανεμόπτερο ή αλεξίπτωτα πλαγιάς.
- Το χωριό Νυμφαίο(40 χμ.) στο οποίο μπορείς να πας στο καταφύγιο του Αρκτούρου και να δεις αρκούδες και λύκους.
- Η Έδεσσα με τον πιο φημισμένο καταρράκτη της Ελλάδας, ύψους 70 μέτρων, σ' ένα μαγευτικό περιβάλλον που χρωματίζεται από το πράσινο και το φυσικό κάλλος.
- Τον αρχαιολογικό χώρο της Πέλλας(65 χμ.) όπου μπορείς να θαυμάσεις ευρήματα της Αρχαίας Μακεδονίας .
- Τα ιαματικά λουτρά Πόζαρ(40 χμ.) στην Αριδαία.

Αγαπώ τον τόπο που μένω και τα 7 επίθετα που θα τον χαρακτήριζαν θα ήταν:

- **ορεινός**(σκαρφαλωμένος σε ένα εύφορο οροπέδιο στα 560 μέτρα),
- **παραμυθένιος**(καταπληκτική θέση και θέα, συνδυάζει το βουνό με τη λίμνη,τις νεράιδες με τις νύμφες)
- **τουριστικός**(Μια ανάσα από τους σημαντικότερους προορισμούς της Κεντροδυτικής Μακεδονίας),
- **υδάτινος**(Βρέχεται από τα νερά της λίμνης Βεγορίτιδας) ,
- **παραγωγικός**(Χιλιάδες τόνοι εξαιρετικών φρούτων παράγονται στα κτήματά της),
- **σιδηροδρομικός**(Έχει πρόσβαση με τρένο που περνάει μέσα από τον οικισμό από το 1894) και
- **ιστορικός**(προϊστορικός οικισμός, αναφορές από τον Θουκυδίδη, Βυζαντινά Κάστρα του Οστροβού, Μάχη του Οστρόβου).

Ελπίζουμε να σας καλωσορίσουμε κάποια στιγμή στον τόπο μας, να γνωριστούμε και να σας ξεναγήσουμε σε ένα από τα ωραιότερα μέρη που υπάρχουν στην Ελλάδα.

Τέλος περιμένουμε να μας γνωρίσετε και εσείς τον τόπο σας.